

EVIDENȚIEREA UNOR SITUAȚII ÎN CARE INSTITUȚIILE PUBLICE AU PROCEDAT INCORECT LA EFECTUAREA UNOR OPERAȚIUNI ÎNTÂLNITE ÎN PRACTICA CURENTĂ DE CONTROL

Felicia DRAGOMIR – Controlor delegat

Unitatea centrală de armonizare a sistemelor de management financiar și control
Ministerul Finanțelor Publice

a) Proiect de operațiune reprezentând o cerere pentru deschidere de credite, în vederea plății premiului anual pentru anul 2009

Din analiza efectuată de controlor asupra documentației însoțitoare a proiectului de operațiune s-au desprins următoarele aspecte, care s-au constituit în argumente aduse de acesta în motivarea intenției de refuz de viză:

1. La fundamentarea acestui proiect de operațiune, ordonatorul de credite nu a ținut cont de creditele deschise anterior, având ca destinație cheltuieli de personal, și necheltuite până la data întocmirii cererii de credite prezentate la viza de control financiar preventiv.

2. Încălcarea prevederilor art. 49 alin. (2) din Legea nr. 500/2002¹ privind finanțele publice, potrivit căroră: "Aprobarea deschiderii de credite se face în limita creditelor bugetare și potrivit destinațiilor aprobate pe capitole, subcapitole, titluri de cheltuieli sau alte subdiviziuni ale clasificății bugetare, după caz, în raport cu gradul de folosire a fondurilor puse la dispoziție anterior [...]".

b) Proiect de operațiune reprezentând un contract de achiziție subsecvent

Din analiza efectuată de controlor asupra documentației însoțitoare a proiectului de operațiune s-au desprins următoarele aspecte, care s-au constituit în argumente aduse de acesta în motivarea intenției de refuz de viză și, ulterior, a refuzului de viză de control financiar preventiv:

1. Includerea, în proiectul de contract, a unor articole de aparatură birotică, a căror achiziție este interzisă și în anul 2010, conform prevederilor art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010² privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar.

2. Nerespectarea prevederilor art. 24 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009³ cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, potrivit căroră: "(1) De la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, autorităților și instituțiilor publice [...] li se interzice achiziționarea, preluarea în leasing sau închirierea de:

[...] b) mobilier și aparatură birotică [...], precum și obiecte de inventar de natura acestora, în scopul dotării spațiilor cu destinația de birou."

c) Proiect de operațiune reprezentând ordonanțare la plată a unor cheltuieli de personal, efectuate de un partener al instituției, în cadrul unui proiect finanțat din fonduri structurale

Din analiza efectuată de controlor asupra documentației însoțitoare a proiectului de operațiune s-au desprins următoarele aspecte, care s-au constituit în argumente aduse de acesta în motivarea intenției de refuz de viză și, ulterior, a refuzului de viză de control financiar preventiv:

1. În scopul realizării proiectului, societatea partener a utilizat personal cu care a încheiat, pentru aceleași activitate, atât contracte individuale de muncă, cât și contracte de servicii, contravenind astfel dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008⁴ privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare, care, la art. 17 alin. (1) prevede: "PFA [...] nu va fi considerată un angajat al unor terțe persoane cu care colaborează [...], chiar dacă colaborarea este exclusivă".

2. Cheltuielile de personal solicitate la rambursare, fiind efectuate în baza unor contracte de prestări de servicii, nu sunt considerate eligibile la finanțare de la titlul cheltuieli de personal.

¹ Legea nr. 500/11.07.2002 privind finanțele publice (M.O. nr. 597/13.08.2002), cu modificările și completările ulterioare

² Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/25.01.2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar (M.O. nr. 62/27.01.2010)

³ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/11.04.2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale (M.O. nr. 249/14.04.2009), cu modificările și completările ulterioare

⁴ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/16.04.2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale (M.O. nr. 328/25.04.2008), cu modificările ulterioare

d) Proiect de operațiune reprezentând un act adițional la un contract de finanțare, derulat în cadrul Programului de creștere a competitivității produselor industriale

Din analiza efectuată de controlor asupra documentației însoțitoare a proiectului de operațiune s-au desprins următoarele aspecte, care s-au constituit în argumente aduse de acesta în motivarea intenției de refuz de viză:

1. Neîndeplinirea, de către beneficiarul finanțării, a condiției de eligibilitate prevăzută la art. 1 alin. (3) lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.510/2008⁵ privind aprobarea Mecanismului de acordare a sprijinului financiar de la bugetul de stat prin Programul de creștere a competitivității produselor industriale. Potrivit actului normativ menționat, atât la aprobarea cererii de finanțare, cât și la fiecare plată sau angajare din fondurile publice, beneficiarii nu trebuie să înregistreze datoriile restante la bugetul de stat și, de asemenea, să respecte termenele de plată acordate prin înlesnirile la plată, aprobate de organele fiscale. În acest caz, controlorul delegat a constatat că, la data propunerii de angajare, contractorul înregistra datoriile restante față de bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, precum și față de alte fonduri speciale.

2. Nerespectarea termenelor de plată, stabilite prin decizii de amânare la plată.

e) Proiect de operațiune reprezentând un contract pentru închirierea dreptului de utilizare de produse software cu opțiuni de cumpărare și a suportului tehnic aferent

Din analiza efectuată de controlor asupra documentației însoțitoare a proiectului de operațiune s-au desprins următoarele aspecte, care s-au constituit în argumente aduse de acesta în motivarea intenției de refuz de viză:

1. Nerespectarea, de către ordonatorul de credite, a prevederilor legislației în vigoare cu privire la atribuirea contractelor de achiziție publică, prin alegerea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare și invitarea unui singur operator economic, neasigurându-se astfel o concurență reală.

2. Stabilirea incorectă a valorii tarifului lunar de închiriere prin încălcarea prevederilor unor acte normative care reglementează duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe și amortizarea fiscală.

3. Neprezentarea contractului menționat, pentru avizare, compartimentului juridic, astfel cum se prevede la pct. 3.5 din Normele metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar-preventiv, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003⁶, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: "Operațiunile ce privesc acte juridice prin care se angajează patrimonial entitatea publică se supun controlului financiar preventiv după avizarea lor de către compartimentele de specialitate juridică [...]".

f) Proiect de operațiune reprezentând ordonanțare de plată a unor servicii de consultanță acordate instituției

Din analiza efectuată de controlor asupra documentației însoțitoare a proiectului de operațiune s-au desprins următoarele aspecte, care s-au constituit în argumente aduse de acesta în motivarea intenției de refuz de viză:

1. Existența unor elemente care au condus la concluzia dublei facturări pentru o parte din serviciile prestate de consultanți.

2. Absența unor documente justificative, tehnice și financiare, care să ateste că toate activitățile contractate au fost efectuate conform prevederilor contractuale.

3. Neactualizarea informațiilor cuprinse în unele documente justificative. În acest mod, au fost încălcate prevederile art. 52 alin. (6) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: "Efectuarea plăților, în limita creditelor bugetare aprobate, se face numai pe bază de acte justificative, întocmite în conformitate cu dispozițiile legale, și numai după ce acestea au fost lichidate și ordonanțate [...]".

Spețele exemplificate reprezintă situații reale, cu care s-au confruntat controlorii financiari. Eventualele întrebări sau comentariile dumneavoastră le puteți transmite doamnei **Felicia Dragomir**, controlor delegat – Unitatea centrală de armonizare a sistemelor de management financiar și control.

e-mail: felicia.dragomir@mfinante.gov.ro

⁵ Hotărârea Guvernului nr. 1.510/19.11.2008 privind aprobarea Mecanismului de acordare a sprijinului financiar de la bugetul de stat prin Programul de creștere a competitivității produselor industriale (M.O. nr. 813/04.12.2008)

⁶ Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/16.04.2003 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar-preventiv (M.O. nr. 320/13.05.2003), cu modificările și completările ulterioare